

คำถามพร้อมธงคำตอบวิชา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิต สมัยที่ ๕๔ ปีการศึกษา ๒๕๔๔

ข้อ ๑. คำถาม นายดำขับรถยนต์ชนนายขาวซึ่งเดินอยู่ริมถนนได้รับบาดเจ็บสาหัสเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลต้องเสียค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐,๐๐๐ บาท พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนแล้วมีความเห็นควรสั่งฟ้องนายดำในข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส แล้วส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการ นายขาวผู้เสียหายได้ร้องขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแพ่ง เรียกค่าเสียหายแทนตนด้วย ระหว่างพิจารณาของพนักงานอัยการ นายขาวผู้เสียหายยื่นฟ้องคดีอาญาด้วยตนเอง

ให้วินิจฉัยว่า ถ้าพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญาจะเรียกค่าเสียหายแทนนายขาวได้หรือไม่ และหากนายขาวจะฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายด้วยตนเองจะยื่นฟ้องต่อศาลใดได้บ้าง

ธงคำตอบ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ ให้พนักงานอัยการที่ยื่นฟ้องคดีอาญามีอำนาจเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายได้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ๙ ประเภทเท่านั้นคือ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆังทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอกหรือรับของโจร ความผิดฐานขับรถยนต์ประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสมิใช่ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินฐานหนึ่งฐานใด ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ ดังกล่าวข้างต้น พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจเรียก ค่าเสียหายแทนนายขาวได้

คดีส่วนแพ่งที่นายขาวจะฟ้องเรียกค่าเสียหายเนื่องจากถูกนายดำขับรถชนได้รับบาดเจ็บสาหัสนั้น เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งประมวล

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๐ บัญญัติว่าจะฟ้องต่อศาล ซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลซึ่งมีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ ดังนั้น หาก นายขาวจะฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายด้วยตนเอง นายขาวย่อมมีอำนาจ ฟ้องนายดำต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญา หรือต่อศาลซึ่งมีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้

ข้อ ๒. คำถาม นายมากแต่งตั้งให้นายน้อยเป็นทนายความฟ้องคดี เรียกเงินตามเช็คจากลูกหนี้ของนายมาก โดยให้นายน้อยมีอำนาจรับเงินแทนได้ แต่เมื่อนายน้อยเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ได้แล้วไม่นำไปให้นายมาก นายมาก จึงยื่นฟ้องนายน้อยเป็นคดีอาญารฐานยกยอก เมื่อคดีอาญาอยู่ระหว่างรอฟัง คำพิพากษาของศาลชั้นต้น นายน้อยได้นำเอาใบคำร้องเปล่ามาทำปลอมเป็น คำร้องของนายมากมีข้อความว่า นายมากขอลงฟ้องคดีที่ฟ้องนายน้อยจำเลย แล้วนายน้อยให้ผู้อื่นปลอมตนเป็นผู้แทนโจทก์นำคำร้องขอลงฟ้องปลอมฉบับ นั้นไปยื่นต่อศาล โดยนายน้อยได้ยื่นคำแถลงต่อศาลว่าไม่คัดค้านการขอลง ฟ้อง ศาลชั้นต้นหลงเชื่อว่านายมากประสงค์จะขอลงฟ้องจริง จึงสั่งอนุญาตให้ ถอนฟ้องและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ นายมากทราบเรื่องภายหลังจาก พ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์แล้ว จึงมายื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นขอให้ยกคดีขึ้น พิจารณาใหม่อ้างว่าคำร้องขอลงฟ้องเป็นเอกสารปลอม

ให้วินิจฉัยว่า ศาลชั้นต้นมีอำนาจที่จะยกคดีขึ้นพิจารณาใหม่ตามคำร้อง ของนายมากหรือไม่

ธงคำตอบ คำร้องขอลงฟ้องคดีนี้เป็นคำร้องปลอมที่นายน้อยจำเลย เป็นผู้ทำขึ้นเป็นเหตุให้ศาลชั้นต้นหลงเชื่อสั่งอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องและ จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ การสั่งคำร้องของศาลชั้นต้นดังกล่าวจึง เป็นการพิจารณาที่ผิดระเบียบ เป็นเหตุให้โจทก์ซึ่งเป็นตัวความได้รับความ เสียหาย โจทก์ยอมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนการพิจารณาที่ผิด ระเบียบนั้นเสียทั้งหมด และยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไปได้ตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗ ประกอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๑๕ โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นเพิกถอนการพิจารณา ที่ผิดระเบียบและยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป มิใช่การยื่นฟ้องจำเลยเป็นคดีใหม่

จึงมิใช่เป็นกรณีที่โจทก์ถอนฟ้อง แล้วกลับยื่นฟ้องจำเลยเป็นคดีใหม่อันจะต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๖ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๗๘/๒๕๕๓)

ข้อ ๓. คำถาม นายเฒ่าให้แหวนเพชร ๑ วง แก่นางสาวอ่อนโดยเสนาหา แต่ต่อมานายเฒ่าโกรธนางสาวอ่อน จึงเอาความเท็จไปแจ้งต่อพนักงานสอบสวนว่า นางสาวอ่อนยกยอกแหวนเพชรของตนไป แต่พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินคดีให้ เพราะนายเฒ่าบอกว่าขอแจ้งไว้เป็นหลักฐานเท่านั้น หลังจากนั้นนายเฒ่าได้ยื่นฟ้องนางสาวอ่อนต่อศาลว่ากระทำความผิดฐานยกยอกแหวนเพชร ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีมีมูลสั่งประทับฟ้อง นายเฒ่าได้อ้างตนเองเป็นพยานเบิกความว่านางสาวอ่อนยกยอกแหวนเพชรของตนไป ศาลชั้นต้นฟังข้อเท็จจริงว่านายเฒ่ามอบแหวนเพชรให้นางสาวอ่อนโดยเสนาหา นางสาวอ่อนไม่มีความผิดตามฟ้อง พิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุดแล้ว

ดังนั้น นางสาวอ่อนจะมีอำนาจฟ้องนายเฒ่าเป็นจำเลยคดีอาญาในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน ฐานฟ้องเท็จและฐานเบิกความเท็จได้หรือไม่ เพียงใด

ธงคำตอบ นายเฒ่าแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเพื่อเป็นหลักฐาน แม้ข้อความนั้นบางส่วนจะเป็นเท็จหรือผิดความจริงไปบ้าง ก็ยังไม่เป็นเหตุที่จะทำให้พนักงานสอบสวนต้องทำการสอบสวน เนื่องจากไม่เป็นคำร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๗) เมื่อนายเฒ่าไม่มีเจตนาจะมอบเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีแก่นางสาวอ่อน การแจ้งความของนายเฒ่าจึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นางสาวอ่อนอันจะเป็นเหตุให้นางสาวอ่อนมีฐานะเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) นางสาวอ่อนจึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีเพื่อเอาผิดแก่นายเฒ่าฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ (๒) ได้ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๕๒/๒๕๕๓)

การที่นายเฒ่ายื่นคำฟ้องอันเป็นเท็จและเข้าเบิกความอันเป็นเท็จต่อศาล ถึงแม้ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์จะพิพากษายกฟ้อง นางสาวอ่อนผู้ถูกฟ้องย่อม

ได้รับความเสียหายจากการกระทำของนายเฒ่า นางสาวอ่อนจึงเป็นผู้เสียหาย ตามกฎหมายมีอำนาจฟ้องดำเนินคดีนายเฒ่าฐานฟ้องเท็จและฐานเบิกความเท็จ ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ประกอบมาตรา ๒๘ (๒) (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๖๓/๒๕๔๓)

ข้อ ๔. คำถาม นายสุรินทร์เป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษนายสำราญ ฐานพยายามฆ่านายสุรินทร์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘, ๘๐ ใน วันนัดไต่สวนมูลฟ้องโจทก์และทนายโจทก์ไม่มาศาลโดยไม่ได้แจ้งเหตุขัดข้อง ศาลชั้นต้นจึงพิพากษายกฟ้อง ต่อมาอีก ๑ เดือน พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้อง นายสำราญในข้อหาพยายามฆ่านายสุรินทร์ผู้เสียหายดังกล่าวอีก นายสำราญ จำเลยให้การปฏิเสธ และต่อสู้ว่าพนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้องเพราะศาลได้ เคยพิพากษายกฟ้องไปแล้ว

ศาลชั้นต้นเห็นว่าพนักงานอัยการโจทก์มีอำนาจฟ้องและฟังว่านาย สำราญจำเลยใช้อาวุธปืนยิงนายสุรินทร์ผู้เสียหายจริง แต่เป็นการกระทำโดย ป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ พิพากษาลงโทษจำคุก ๓ ปี พนักงานอัยการ อุทธรณ์ว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นการป้องกัน ส่วนนายสำราญจำเลยอุทธรณ์ ว่า พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า พนักงานอัยการ มีอำนาจฟ้อง แต่เห็นว่าการที่นายสำราญจำเลยใช้อาวุธปืนยิงนายสุรินทร์ ผู้เสียหายเป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุไม่มีความผิด พิพากษายกฟ้อง

ดังนี้ คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ที่ว่าพนักงานอัยการมีอำนาจฟ้อง และ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ยกฟ้องนั้นชอบหรือไม่

ธงคำตอบ การที่นายสุรินทร์เป็นโจทก์ฟ้องนายสำราญเป็นจำเลยใน ข้อหาพยายามฆ่าตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘, ๘๐ แม้ศาลชั้นต้น พิพากษายกฟ้อง เพราะโจทก์ไม่มาศาลตามกำหนดนัดในวันนัดไต่สวนมูลฟ้องไป แล้วก็ตาม แต่คดีดังกล่าวไม่ใช่เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว พนักงานอัยการโจทก์ จึงมีอำนาจฟ้องนายสำราญในเรื่องเดียวกันนั้นได้อีก ตามประมวลกฎหมายวิธี

พิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๖ วรรคสาม คำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์จึง
ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ส่วนกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์ เพราะเห็นว่าการที่นาย
สำราญจำเลยใช้อาวุธปืนยิงนายสุรินทร์ผู้เสียหายเป็นการป้องกันพอสมควรแก่
เหตุ ไม่มีความผิดนั้น แม้ในชั้นอุทธรณ์จะไม่มีประเด็นว่าจำเลยกระทำการ
ป้องกันพอสมควรแก่เหตุหรือไม่ เพราะจำเลยอุทธรณ์เพียงว่าพนักงานอัยการ
ไม่มีอำนาจฟ้อง และโจทก์อุทธรณ์ว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นการป้องกัน
ก็ตาม แต่เมื่อศาลอุทธรณ์พิจารณาเห็นว่า การกระทำของนายสำราญจำเลย
เป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุ ซึ่งมีผลทำให้การกระทำของนายสำราญจำเลย
ไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘ ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจ
พิพากษายกฟ้องโจทก์ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา
๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบด้วย มาตรา ๒๑๕ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๙๖/
๒๕๑๔) คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ยกฟ้องจึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ข้อ ๕. คำถาม โจทก์ฟ้องว่า จำเลยบุกรุกที่ดินของโจทก์ ขอให้ลงโทษ
ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒, ๓๖๕ (๒) และบังคับให้ขับไล่จำเลย
กับให้ชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ๓๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยให้การปฏิเสธว่า โจทก์
ไม่ใช่เจ้าของที่ดินพิพาทขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษาต้องกัน
ว่า โจทก์ไม่ใช่เจ้าของที่ดินพิพาท ให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกาขอให้บังคับตามคำขอ
ท้ายฟ้อง โดยมีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นในศาลอีกแห่งหนึ่งซึ่งเคยนั่งพิจารณา
สืบพยานประเด็นคดีนี้เป็นผู้อนุญาตให้ฎีกา

ดังนี้ ให้อำนาจว่าหากท่านเป็นศาลชั้นต้น จะสั่งรับฎีกาโจทก์หรือไม่

ธงคำตอบ แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๐
จะให้ผู้พิพากษาในศาลที่รับประเด็นมีอำนาจและหน้าที่ตั้งศาลเดิมก็ตาม แต่ก็
จำกัดอยู่เฉพาะในขอบอำนาจของการสืบพยานแทนตามที่ได้รับมอบหมายให้
ลุล่วงไปเท่านั้นส่วนมาตรา ๒๒๑ ที่ให้อำนาจแก่ผู้พิพากษาคณะใดซึ่งพิจารณา
หรือลงชื่อในคำพิพากษา หรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์

อนุญาตให้ฎีกาได้ก็เฉพาะแต่ผู้พิพากษาในศาลที่พิจารณาคดีนั้นเอง เพราะเป็น ผู้ที่ทราบดีว่าควรอนุญาตหรือไม่ การที่ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาในศาลที่รับประเด็น อนุญาตให้ฎีกาจึงเป็นการไม่ชอบ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๔๒๐/๒๕๓๘)

คดีส่วนอาญาที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานบุกรุกตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒, ๓๖๕ (๒) นั้น ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ยกฟ้องคู่ความ จึงต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา มาตรา ๒๒๐ เมื่อการอนุญาตให้ฎีกาทำไม่ถูกต้องตามมาตรา ๒๒๑ ดังกล่าวข้างต้น ศาลชั้นต้นจึงต้องสั่งไม่รับฎีกาในคดีส่วนอาญาของโจทก์

สำหรับคำขอบังคับให้ขับไล่จำเลยกับชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ ๓๐๐,๐๐๐ บาท เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา จึงอยู่ในบังคับของ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๐ ซึ่งบัญญัติว่า การ พิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง แต่เมื่อคดีส่วนอาญายุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ว่าโจทก์ไม่ใช่เจ้าของที่ดินพิพาท และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ บัญญัติว่า ในการพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือข้อเท็จจริง ตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ฎีกาของโจทก์ในคดีส่วนแพ่ง จึงไม่ เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ แพ่ง มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง ศาลชั้นต้นต้องสั่งไม่รับฎีกาคดีส่วนแพ่งของโจทก์ ด้วยเช่นกัน

ข้อ ๖. คำถาม วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ นางชอบซึ่งมีอายุสิบเจ็ดปี บริบูรณ์และสมรสแล้วถูกกล่าวหาว่าลักทรัพย์ ในวันเดียวกันนางชอบได้เข้าพบ ร้อยตำรวจโทชายพนักงานสอบสวน ร้อยตำรวจโทชายแจ้งข้อหาดังกล่าว ให้ทราบ และบอกด้วยว่าถ้อยคำที่นางชอบกล่าวนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐาน ยันนางชอบในการพิจารณาได้และแจ้งว่านางชอบมีสิทธิให้ทนายความเข้าฟังการ สอบปากคำได้ จากนั้นได้ทำการสอบปากคำนางชอบโดยมีนักสังคมสงเคราะห์ พนักงานอัยการ และสามีของนางชอบเข้าฟังด้วย นางชอบให้การรับสารภาพ

และยอมรับว่าการสอบปากคำชอบด้วยกฎหมาย ร้อยตำรวจโทชายสอบสวน พยานหลักฐานอื่นแล้ว ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการจนมีการฟ้อง นางชอบเป็นจำเลยต่อศาลในชั้นพิจารณาของศาลนางชอบยกข้อต่อสู้ว่า การสอบสวนไม่ชอบเพราะไม่จัดหาทนายความให้ พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจ ฟ้อง

ดังนี้ ให้วินิจฉัยว่าข้อต่อสู้ของนางชอบฟังขึ้นหรือไม่ เพียงใด

ธงคำตอบ แม้นางชอบจะบรรลุนิติภาวะแล้วโดยการสมรสตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐ ก็ตาม แต่หลักการตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ ทวิ วรรคแรก ซึ่งสอดคล้อง กับหลักการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๒ ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนต้อง จัดหาทนายความให้แก่ผู้ต้องหาที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ซึ่งไม่มีทนายความก่อน เริ่มถามคำให้การนั้น กฎหมายกำหนดให้พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติในคดีที่ ผู้ต้องหาที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ในวันที่พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาโดยไม่คำนึงว่า ผู้ต้องหาจะบรรลุนิติภาวะโดยการสมรสแล้วหรือไม่ เมื่อปรากฏว่านางชอบมีอายุ เพียง ๑๗ ปี และพนักงานสอบสวนเพียงแต่แจ้งว่านางชอบมีสิทธิให้ทนายความ เข้าฟังการสอบปากคำเท่านั้น หาได้จัดหาทนายความให้ด้วยไม่ การสอบปากคำ นางชอบผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนจึงกระทำไปโดยไม่ชอบด้วยประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ ทวิ วรรคแรก ดังกล่าวข้างต้น แม้นางชอบจะยอมรับว่าการสอบปากคำ ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีนัยเป็นการ สละสิทธิที่จะมีทนายความตามมาตรา ๑๓๔ ทวิ ก็ตาม เพราะสิทธิของผู้ต้องหา ตามมาตรา ๑๓๔ ทวิ เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ผู้ต้องหาไม่อาจสละได้ การสอบ ปากคำผู้ต้องหาที่กระทำโดยไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๓๔ ทวิ เช่นนี้ มีผลทำให้ การสอบสวนของพนักงานสอบสวนเสียไปทั้งหมด พนักงานอัยการจึงไม่มีอำนาจ ฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ข้อต่อสู้ของ นางชอบฟังขึ้น

ข้อ ๗. คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องว่า จำเลยขับรถยนต์ ชนผู้อื่นถึงแก่ความตายโดยประมาทขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๕๑ ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี จำเลยให้การรับสารภาพว่า กระทำผิดตามฟ้องจริง ศาลชั้นต้นสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริง เสนอ พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะแล้วเสนอรายงานว่า ความจริงจำเลยไม่ได้ ขับรถชนผู้ตาย ญาติของจำเลยเป็นคนขับแต่ได้ขอให้จำเลยรับผิดชอบ

ดังนี้ ให้วินิจฉัยว่า

(ก) ศาลชั้นต้นจะฟังข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในรายงานของพนักงานคุม ประพฤติ แล้วพิพากษายกฟ้องทันทีได้หรือไม่

(ข) ศาลชั้นต้นจะถือข้อเท็จจริงเป็นยุติตามคำให้การรับสารภาพของ จำเลย แล้วพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดโดยไม่คำนึงถึงรายงานของพนักงาน คุมประพฤติเลย ชอบหรือไม่

ธงคำตอบ

(ก) รายงานของพนักงานคุมประพฤตินิใช้พยานหลักฐาน ศาลจะนำมา ใช้เป็นหลักในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่า จำเลยกระทำผิดหรือมิได้กระทำผิดไม่ได้ กฎหมายให้ศาลใช้รายงานของพนักงานคุมประพฤติประกอบดุลพินิจในการ กำหนดโทษเท่านั้น ศาลจึงฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติตามรายงานดังกล่าว แล้ว พิพากษายกฟ้อง โจทก์ทันทีไม่ได้

(ข) แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพว่ากระทำผิดตามฟ้อง และขอหา ความผิดที่จำเลยรับสารภาพตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕๑ นั้น กฎหมายมิได้กำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไปหรือโทษ สถานที่หนักกว่านั้น ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ให้อำนาจศาลที่จะพิพากษาทันทีโดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานต่อไป ก็ได้ แต่ในคดีอาญาหากมีมูลกรณีให้เห็นว่าจำเลยจะมีใช้ผู้กระทำผิดเช่นในคดีนี้ เมื่อปรากฏจากรายงานของพนักงานคุมประพฤติน่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิด เพราะจำเลยไม่ได้ขับรถชนผู้ตาย ศาลก็ชอบที่จะให้มีการสืบพยานหลักฐานกัน ต่อไป หากควรถือข้อเท็จจริงเป็นยุติตามคำรับสารภาพของจำเลยไม่ ศาลจึงไม่ชอบ ที่จะพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดไปตามคำให้การรับสารภาพของจำเลยทันที (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๔๔/๒๕๔๔)

ข้อ ๘. คำถาม โจทก์ฟ้องจำเลยให้โอนที่ดินมีโฉนด ๑ แปลงซึ่งเป็นมรดกของนายสินที่จำเลยครอบครองอยู่ โดยอ้างว่าโจทก์เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนายสินและนางแสงซึ่งเป็นสามีภริยาโดยจดทะเบียนสมรส โจทก์เพิ่งทราบว่า นายสินถึงแก่กรรมก่อนยื่นฟ้องราว ๖ เดือน ขอให้ศาลสั่งให้เปลี่ยนชื่อในโฉนดเป็นของโจทก์ และขับไล่จำเลยออกจากที่ดิน

จำเลยให้การว่า โจทก์มิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของนายสินเพราะนายสินกับนางแสงมารดาโจทก์แยกกันอยู่ราว ๕ ปีก่อนโจทก์เกิด ฟ้องโจทก์ขาดอายุความ เพราะยื่นฟ้องเมื่อเกิน ๑ ปีนับแต่นายสินถึงแก่กรรมและนายสินทำพินัยกรรมยกที่ดินแปลงนี้ให้จำเลยแต่ผู้เดียว

ดังนี้ ให้ท่านกำหนดประเด็นข้อพิพาท และหน้าที่นำสืบในคดีนี้

ธงคำตอบ ประเด็นข้อพิพาท และหน้าที่นำสืบในคดีนี้มีดังนี้

๑. โจทก์เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนายสินหรือไม่ ประเด็นนี้จำเลยมิได้ปฏิเสธว่านางแสงมารดาโจทก์และนายสินมิได้จดทะเบียนสมรสกัน จึงฟังได้ว่าโจทก์เกิดแต่นางแสงขณะเป็นภริยานายสิน โจทก์จึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓๖ วรรคหนึ่งว่า โจทก์เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของนายสิน เมื่อจำเลยให้การว่าโจทก์มิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของนายสินเพราะนายสินกับนางแสงมารดาโจทก์แยกกันอยู่ราว ๕ ปี ก่อนโจทก์เกิด จำเลยจึงมีหน้าที่นำสืบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔ (๒)

๒. ฟ้องโจทก์ขาดอายุความหรือไม่ ประเด็นนี้โจทก์อ้างว่า โจทก์เพิ่งทราบว่านายสินถึงแก่กรรมก่อนยื่นฟ้องเพียง ๖ เดือน เมื่อจำเลยยกข้อต่อสู้ว่าคดีขาดอายุความ โจทก์จึงต้องมีหน้าที่นำสืบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕/๒๕๐๕)

๓. นายสินเจ้ามรดกทำพินัยกรรมยกที่ดินพิพาทให้จำเลยแต่ผู้เดียวหรือไม่ ประเด็นนี้เป็นข้อเท็จจริงที่จำเลยกล่าวอ้างขึ้นใหม่ในคำให้การโดยโจทก์มิได้ยอมรับ จำเลยจึงมีหน้าที่นำสืบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๙. คำถาม ในวันนัดสืบพยานโจทก์คดีแพ่งนัดแรก ปรากฏว่า นายกานพยานสำคัญของจำเลย อายุ ๘๘ ปี จะต้องเข้ารับการผ่าตัดโรคมะเร็งที่กระเพาะอาหารในวันรุ่งขึ้นที่โรงพยาบาลพิฆาตโรคฯ ขณะนี้นายกานนอนพักรักษาตัวเพื่อรอการผ่าตัด ณ โรงพยาบาลดังกล่าว จำเลยเกรงว่านายกานอาจจะไม่ได้รับความปลอดภัยในการผ่าตัด เพราะนายกานเป็นคนชราที่มีอายุมาก ประกอบกับโรคที่จะรับการผ่าตัดก็เป็นโรคร้ายแรง จึงเป็นการยากที่จำเลยจะนำนายกานมาเบิกความเป็นพยานภายหลัง จำเลยมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตศาลขอสืบนายกานเป็นพยานจำเลยไว้ก่อนในวันนัดสืบพยานโจทก์นัดแรกนี้ โดยขอให้ศาลไปเผชิญสืบนายกานพยานจำเลย ณ โรงพยาบาลดังกล่าวข้างต้น

ดังนี้ ให้ท่านในฐานะทนายจำเลยร่างคำร้องตามความประสงค์ของจำเลย (ให้ร่างแต่เฉพาะใจความในคำร้องเท่านั้น)

ธงคำตอบ ร่างคำร้องให้ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๐๑

ตัวอย่างคำร้อง

ข้อ ๑. คดีนี้ ศาลได้นัดสืบพยานโจทก์นัดแรกวันนี้ ตั้งความแจ้งแล้วนั้น

ข้อ ๒. จำเลยขอกราบเรียนต่อศาลว่า เนื่องจากนายกานพยานสำคัญของจำเลย อายุ ๘๘ ปี จะต้องเข้ารับการผ่าตัดโรคมะเร็งที่กระเพาะอาหารในวันพรุ่งนี้ ที่โรงพยาบาลพิฆาตโรคฯ ขณะนี้นายกานนอนรักษาตัวเพื่อรอการผ่าตัด ณ โรงพยาบาลดังกล่าว จำเลยเกรงว่านายกานอาจจะไม่ได้รับความปลอดภัยในการผ่าตัด เพราะนายกานเป็นคนชราที่มีอายุมาก ประกอบกับโรคที่จะรับการผ่าตัดเป็นโรคร้ายแรง เป็นการยากที่จำเลยจะนำนายกานมาเบิกความเป็นพยานในภายหลัง จำเลยจึงมีความประสงค์ที่จะขออนุญาตศาลขอสืบนายกานพยานจำเลยไว้ก่อนในวันนี้ โดยขอให้ศาลไปเผชิญสืบนายกานพยานจำเลย ณ โรงพยาบาลดังกล่าวข้างต้น จำเลยได้จัดยานพาหนะมารับศาลแล้ว ทั้งนี้ จำเลยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการเผชิญสืบทุกประการ ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ควรมีควมแล้วแต่จะโปรด

ลงชื่อ

จำเลย

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า นาย...

ทนายจำเลย เป็นผู้เรียงและพิมพ์

ลงชื่อ

ผู้เรียงและพิมพ์

ข้อ ๑๐. คำถาม บริษัทสามดีก่อสร้าง จำกัด ได้ประมูลงานก่อสร้างอาคาร และอยู่ระหว่างพิจารณาร่างสัญญาเหมาก่อสร้างงานดังกล่าวกับบริษัท มุกดาหาร จำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน ปรากฏว่าร่างสัญญาที่ทนายความของฝ่ายบริษัท มุกดาหาร จำกัด ร่างมานั้นไม่มีข้อสัญญาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ บริษัทสามดีก่อสร้าง จำกัด ต้องการให้มีข้อสัญญาดังกล่าว เพราะเห็นว่าน่าจะประหยัดและรวดเร็วกว่าการฟ้องคดีในศาล จึงแจ้งให้ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทร่างข้อสัญญาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการเพิ่มเข้ามาในร่างสัญญาด้วย

ดังนั้น ให้ท่านในฐานะที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทสามดีก่อสร้าง จำกัด ร่างข้อสัญญาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการตามความประสงค์ของลูกค้า

จงคำตอบ ร่างข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้
“ข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ

คู่สัญญาตกลงกันว่า ในกรณีที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญาอันเนื่องมาจากสัญญานี้ให้เสนอข้อพิพาทนั้น ต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยและตามข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น โดยคู่สัญญาฝ่ายที่ประสงค์จะเสนอข้อพิพาทต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ถึงคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งได้รับคำบอกกล่าวแล้ว ให้คู่สัญญาแต่ละฝ่ายแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหนึ่งคน และอนุญาโตตุลาการที่ได้รับแต่งตั้งจากทั้งสองฝ่ายแต่งตั้ง ผู้ชี้ขาดหนึ่งคน รวมเป็นสามคน การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการให้กระทำ ณ กรุงเทพมหานคร”